

osoby nebo ve vlastnictví týchž osob, a zda vlastníky jsou manželé čili nic, jak učinil v § 2. řešícím otázku jinou, totiž který majetek pokládáti je za zabraný.

Z toho je patrné, že zákon v těchto dvou různých otázkách neuznal téhož stanoviska stran osob, o jejichž nemovitý majetek jde, a řešil otázky ty způsobem různým. Kdežto pro zodpovědní otázky první, zda pozemkový majetek podléhá záboru, rozeznává, zda jde o majetek jednoho vlastníka, či více týchž spoluvlastníků, stanoviv při tom opět zásadu, že nerozvedené manžele není pokládáti se stanoviska této otázky za spoluvlastníky, nýbrž za jednu osobu, připustil všeobecně v § 16, aby ohlašovací povinnost uložena byla majitelům, aniž rozeznává způsobem právě zmíněným, z čehož důvodně je souditi, že měl na mysli osoby nalézající se k zabranému majetku vůbec v poměru vlastnickém, ať jako výhradní vlastníky, ať jako spoluvlastníky, a v tomto případě opět bez ohledu na to, jde-li o manžele čili nic.

Jestliže tedy vláda, používajíc zmocnění daného jí §em 20 zák. č. 215/19 při provedení speciálního § 16 téhož zák., postihla onou povinností nařízením z 9. ledna 1920 č. 61 Sb. nejen vlastníka, nýbrž i spoluvlastníky, a tyto opět bez ohledu na to, jsou-li nerozvedení manželé, nelze spatřovati v tom odporu se zákonem, když právě, jak dovozeno, zásada vyslovená v § 2 cit. zák. se týká otázky naprosto jiné.

Nss nepřiznal důvodnost ani další námitce, při ústním veřejném líčení blíže provedené, jíž st-čin zástupce snažil se dovoditi její bez-trestnost z důvodu toho, že po rozumu § 1 in fine cit. nař. č. 61/20 soupisová povinnost nepostihuje ji, nýbrž pouze jejího manžela. jakožto jejího zákonného zástupce, neboť když i se zřetelem na ono ustanovení není pochybnosti o tom, že při osobách k právním činům nezpůsobitelných soupisová povinnost postihuje jejich zákonného zástupce, jehož činností se nahraňuje právě nedostatek jejich vlastní způsobilosti, nelze z doslovu předpisu toho dovozovati, že i v případě, že spoluvlastníky jsou nerozvedení manželé, zákon zamýšlel přesunouti povinnost tu, postihující jinak svéprávnou manželku jako spoluvlastnici zabraného statku, na jejího manžela jen proto, že jest ho v určitých právních relacích považovati za jejího zákonného zástupce.

Ale pak výroku žal. úřadu, který opřev se o § 1 cit. nař. uznal na ohlašovací povinnost obou st-lů jakožto nesporných spoluvlastníků nemovitého majetku, o něžž jde, a odsoudil je oba samostatně pro nešetření povinnosti té, nelze proto ještě právem vytýkati nezákonnost a bylo zamítnouti stížnost jako bezdůvodnou, když nss k námitce zástupce st-lky teprve při veřejném ústním líčení přednesené a vytýkající vadnost, záležející v tom, že st-lka nebyla ve správním řízení vyslechnuta, po rozumu §§ 18 a 14 svého zák. přihlédnouti nemohl, ježto námitka ta přesahuje stížné body provedené v písemné stížnosti.

Č. 3164.

Bytová péče: K výkladu zákona č. 225/1922.

(Nález ze dne 24. ledna 1924 č. 702).

Věc: Marie K. v Povážské Bystřici proti okresnímu úřadu v Povážské Bystřici o příkázání bytu.

Výrok: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: Rozhodnutím z 2. října 1923 přidělilo představenstvo obce P. B. podle §§ 9 a 17 zák. z 11. července 1922 č. 225 Sb. v domst-lky byt, který uvolní 15. října 1922 dosavadní nájemník, vrchní pošt-mistr Antonín Š., četnickému strážmistru Aloisu R., ježto majitelka domu odepřela byt ten dobrovolně vydati osobám v bodě 1—5 cit. § uvedeným, dále proto, ježto uchazeč o byt jest státním zaměstnancem, ženat a jedinež tímto způsobem může obdržeti zajištěný byt.

Nař. rozhodnutím potvrdil okr. úřad v P. B. rozhodnutí ze správných důvodů I. stolice s následovnými opravami:

»Uchazeči o byt bylo dle § 9 zákona č. 225/22 uloženo, aby žádal přímo u majitelky domu za přenechání bytu a teprve v případě odepření měl se ucházeti o byt u berního úřadu. Poněvadž majitelka domu jednak přenechala byt jiné osobě, která má již přiměřený byt a jest všeobecně chráněna zákonem o ochraně nájemníků a poněvadž uchazeč o byt jako státní zaměstnanec, ženatý a vedoucí dvojí domácnost, vůbec bytu nemá, a nebude si jej moci pravděpodobně opatřiti ani jiným způsobem, musí zájmy soukromé ustoupiti zájmům humanitním a všeobecným a bylo přiděliti byt žadateli, zejména když bod 1 § 9 dává státním zaměstnancům přednost a omezuje osvobodnou vůli majiteli domu.

Dále uvedeno, že se rozhodnutí I. stolice potvrzuje i proto, že uvolněný byt byl původně dle zák. z 30. října 1919 č. 592 Sb. společným bytovým úřadem zabrán, z čehož patrně, že majitelka bytu nepotřebuje a jest v zájmu všeobecném bytu použití pro státního zaměstnance.

Stížnost do tohoto rozhodnutí majitelkou domu podanou shledal nss důvodnou.

Žal. úřad opírá svůj výrok především o ustanovení §§ 9 a 17 zák. z 11. července 1922 č. 225 Sb. ve znění zák. z 26. dubna 1923 č. 87 Sb.

Stížnost nepopírá, že obec P. B. vydala nař. po rozumu § 9 cit. zák., kterýž předpis zmocňuje obce, aby mohly majitelům domu naříditi, že smějí volně pronajímati byty jenom osobám v bodě 1—5 uvedeným, jiným osobám pak jen s povolením obce.

Podle tohoto předpisu může býti též vlastník domu ve volném nakládání s byty ve svém domě jenom potud omezován, že nesmí bez povolení obce pronajmouti byt osobě, která by nevyhovovala podmínkám uvedeným pod č. 1—5 cit. § 9.

V daném případě jest ze správních spisů patrně a není sporno, že st-lka pronajala byt, který se uvolnil po Antonínu Š., svému nájemníku Armínu L., že se tedy jedná v daném případě o osobu, která se stěhovala z bytu do bytu v obvodu obce.

Spadá tedy tento pronájem pod ustanovení č. 4 cit. § 9, pročež vzhledem k jasnému znění zák. nepotřebovala st-lka jako majitelka domu nižádného povolení obce k tomu, aby byt po Antonínu Š. pronajala Armínu L.

Ani § 17 cit. zák., jehož se žal. úřad pro svůj výrok rovněž dovolává, právo majitele domu volně nakládati s uprázdněným bytem nijak neomezuje, neboť obsahuje toliko předpis, že proti rozhodnutí obce, kterým bylo odepřeno povolení k pronájmu podle § 9, může býti podána stížnost u obce.

Ze žádného z těchto ustanovení cit. zák. tedy neplyne, že by obec byla oprávněna uvolněný byt zabratí a někomu přiděliti. Právo takové určení nájemníka příslušelo by tedy obci jen v případě § 2 cit. zák. ve znění zák. č. 87/23; o tento předpis žal. úřad však svůj výrok neopírá a není také ze spisů patrné, že by se úřad vůbec právem tohoto ustanovení mohl dovolávat, neboť nešlo o nepronajaté a neobydlené k obývání se hodící místnosti a nebyl dán úřední příkaz, místnosti ty ve lhůtě §em 2, odst. 1. stanovené pronajmouti.

Pokud pak jde o ustanovení § 13 cit. zák., které snad tanulo úřadům na mysli, jest podotknouti, že nikterak není prokázáno, že by šlo o byt, obývaný dne 19. srpna 1922 státním zaměstnancem, jehož byt se uprázdnil tím, že byl tento zaměstnanec služebně přeložen do obce jiné.

Výrok žal. úřadu není tedy nějakým předpisem zák. z 11. července 1922 č. 225, resp. zákona z 26. dubna 1923 č. 87 Sb. odůvodněn.

Nař. rozhodnutí opírá svůj výrok konečně o to, že byt, o nějž jde, byl kdysi společným bytovým úřadem v P. B. podle zák. z 30. října 1919 č. 592 Sb. zabrán, z čehož patrné, že st-lka byt pro sebe nepotřebuje.

Nehledě k tomu, že st-lka rozhodně popřela, že byt byl zabrán a že výtah protokolu bývalého společného bytového úřadu spisům připojený nepodává nižádného průkazu, že byt byl skutečně ve smyslu zák. č. 592/19 zabrán, přehlíží žal. úřad, že podle § 15 zák. č. 225/22 jest o bytech a místnostech pravoplatně zabraných a obcí nebo společným bytovým úřadem pronajatých, z nichž nájemník platí alespoň po 3 měsíce nájemné vlastníku domu, jemuž místnosti byly zabráný, za to míti, že byla o nich se svolením obce nebo společného bytového úřadu učiněna smlouva nájemní podle § 16, odst. 4 zák. z 30. října 1919 č. 592 Sb.

St-lka připojila k stížnosti úřední vysvědčení obce, že dřívější nájemník Antonín Š. za místnosti jím obývané platil od 1. října 1920 majitelce domu bezprostředně nájemné.

Tím přestala možnost, aby obec, i kdyby se připustilo, že byt byl svého času zabrán dle zák. č. 592/19, dále bytem tím disponovala.

Opírá-li tedy žal. úřad svůj výrok o okolnost tu, jest výrok ten rovněž ve zřejmém odporu se zákonem, pročež bylo nař. rozhodnutí zrušiti podle § 7 zák. o ss.

Č. 3165.

Pozemková reforma: * Také pachtýř zabraného majetku pozemkového jest legitimován proti výpovědi z hospodaření podle části I c) zák. náhradového brániti se námitkami, že nebylo dosud rozhodnuto o nárocích vlastníka téhož majetku podle §§ 3 lit. a) a 11 zák. záborového neb o nároku jeho podle § 20 zák. přidělového.

(Nález ze dne 24. ledna 1924 č. 1125).